

İşgəncələr əleyhinə Milli Preventiv Mexanizmin fəaliyyətinə dair 2020-ci il üzrə Hesabatda qeyd edilmiş təkliflər:

Müvəkkilin 2020-ci ildə MPM qismində həyata keçirdiyi fəaliyyətin nəticələrini əsas götürülərək, saxlanılan şəxslərin hüquqlarının effektiv təmini məqsədilə aşağıdakılar təklif edilmişdir:

1. Azərbaycan Respublikası Cəzaların İcrası Məcəlləsinə qısamüddətli görüşə gələ bilməyən şəxslər üçün videogörüşlərin təşkilini nəzərdə tutan əlavənin edilməsi;

2. "Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 42-ci maddəsində və Cəzaların İcrası Məcəlləsində "Tutulmuş və ya həbs edilmiş şəxslərin, məkumların (Məcəllədə-məhkum) qida qəbulundan imtina etməsi ilə bağlı normanın konkretləşdirilməsi;

3. Məhkumlarla Beynəlxalq Standart Davranış Qaydalarına əsasən, təhsildən bəhrələnməyi bacaran məhkumlara onu davam etdirmək imkanının təmin edildiyini, Penitensiar Xidmətin Tərbiyə Müəssisəsində saxlanılan şəxslərin buraxılış imtahanlarında iştirakına şərait yaradıldığını nəzərə alaraq, cəzaçəkmə müəssisələrində cəza çəkən şəxslərin ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında iştirakının təmin edilməsi üzrə mexanizmin hazırlanması və bununla bağlı Azərbaycan Respublikası Cəzaların İcrası Məcəlləsinə əlavənin edilməsi;

4. Ruhi xəstəliklərdən əziyyət çəkən və ya cəza çəkdiyi dövrdə psixi sağlamlıq vəziyyətində ciddi dəyişikliklər baş verən şəxslərin psixiatriya müəssisələrinə yerləşdirilməsi ilə bağlı səmərəli mexanizmin hazırlanması və bu məqsədlə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Kollegiyasının 2011-ci il 29 noyabr tarixli, 4-N nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Cəzanın çəkilməsinə mane olan ağır xəstəliklərə düçar olmuş məhkumların tibbi şəhadətləndirilməsi Qaydaları"nın yenidən işlənərək qəbul edilməsi;

5. Cəzaçəkmə müəssisələrində cəza çəkən məhkumların islah olunması, şəxsiyyətinin inkişafı və azad olunduqdan sonra cəmiyyətə adaptasiyası məqsədilə "Cəzaçəkmə müəssisələrində cəza çəkən məhkumların islah edilməsi və sosiallaşması" üzrə müvafiq proqramın qəbul edilməsi;

6. Pasiyentlərin hüquqlarının etibarlı təmin edilməsi məqsədilə "Pasiyentlərin hüquqlarının müdafiəsi haqqında" qanunun qəbulunun sürətləndirilməsi;

7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 27 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı"nın bir çox bəndlərinin icra müddətinin başa çatdığını nəzərə alaraq, müasir dövrün tələblərinə uyğun yeni strateji sənədin qəbul olunması;

8. Müvəqqəti saxlama yerlərinin daxili intizam Qaydalarının 2.31.3-cü maddəsinə "ilk dəfə cinayət törətmiş şəxslər" əvəzinə "ilk dəfə cinayət törətməkdə şübhəli bilinən şəxslər" ifadəsinin əlavə edilməsi;

9. İstintaq təcridxanalarının daxili intizam Qaydalarının 5.11.3-cü maddəsinə "ilk dəfə cinayət törətmiş şəxslər" əvəzinə "ilk dəfə cinayət törətməkdə təqsirləndirilən şəxslər" ifadəsinin əlavə edilməsi.

10. Polis tərəfindən saxlanılan şəxslərin öz müdafiəçiləri ilə görüşmək hüququ ilə bağlı təcrübədə rast gəlinən problemlərin aradan qaldırılması üçün maarifləndirmə işinin aparılması, nəzarətin artırılması;

11. Vahid və hərtərəfli qeydiyyat sistemi, sənədləşmə və qeydiyyat işinə nəzarətin gücləndirilməsi;
12. Saxlanılan şəxslərin hüquqları barədə məlumatlandırılması, ailə üzvləri ilə əlaqə məsələsinə nəzarətin artırılması;
13. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddətlərdən artıq polis orqanlarında saxlama hallarına qarşı ciddi tədbirlərin həyata keçirilməsi;
14. Müasir tələb və standartlara cavab verməyən təcrübə olan bir nəfərlik kameralardan imtina edilməsi ;
15. Ədliyyə Nazirliyi, tərəfindən pandemiya və xüsusi karantin rejimi ilə bağlı təhlil işinin aparılması, xarici təcrübənin öyrənilməsi, problemlərin aradan qaldırılması üzrə "yol xəritəsinin" hazırlanması;
16. İctimai nəzarətlə bağlı yeniliklərin həyata keçirilməsi, ictimai nəzarət komissiyasının say tərkibinin genişləndirilməsi, müxtəlif sahədə olan ekspertlərin bu komissiyaların işinə cəlb edilməsi;
17. Cəzaçəkmə müəssisələrində həkimlərin gecə növbəsində (ən azından pandemiya bitənə qədər) çalışmasının təmin edilməsi istiqamətində addımların atılması;
18. Məhkumların peyvəndləşdirilməsi istiqamətində kompleks addımların atılması;
19. Penitensiar müəssisələrdə sıxlıq probleminin aradan qaldırılması istiqamətində addımların atılması, tikilməkdə olan müəssisələrin tikinti prosesinin sürətləndirilməsi;
20. Cəzaçəkmə Müəssisələrində Cərimə təcridxanasına keçirilmə təcrübəsinə mümkün qədər az müraciət edilməsi;
21. Müxtəlif kateqoriyalı şəxslərin ayrı saxlanması sahəsində məsələlərə nəzarətin artırılması;
22. Yeməkdən imtina ilə bağlı məhkum və həbs edilmiş şəxslərdən qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan müəssisə rəisinin adına ərizə yazılması və yalnız bundan sonra qidadan imtinanı rəsmiləşdirməklə bağlı praktikadan imtina edilməsi;
23. Penitensiar Xidmətin müəssisələrində xüsusi vasitələrdən istifadənin minimuma endirilməsi;
24. Psixiatriya müəssisələrində təcridtemə (izolyasiya) otaqlarından imtina edilməsi istiqamətində tədbirlərin görülməsi;
25. Psixiatriya müəssisələrində pasiyentlərə xüsusi vasitələrin tətbiqi təcrübəsindən imtina edilməsi istiqamətində addımların atılması;
26. Psixiatriya müəssisələrində pasiyentlərin diaqnoza uyğun qalma müddətləri, onların evə yazılması ilə bağlı problemlərin aradan qaldırılması və qeyd edilən sahələrdə standartların işlənib hazırlanması;
27. Psixiatriya xəstəxanalarında saxlanılan, müalicə müddəti bitmiş, lakin ailə üzvləri və yaxınları tərəfindən qəbul edilməyən və psixiatriya müəssisələrində qalmağa məcbur olan pasiyentlərin sosial xidmət müəssisələrinə köçürülməsi üçün ƏƏSMN ilə koordinasiya işinin təkmilləşdirilməsi;
28. 2 sayılı Psixiatriya Xəstəxanasında saxlanma şəraitinin yaxşılaşdırılması;
29. Psixiatriya xəstəxanalarında saxlanılan, müalicə müddəti bitmiş, lakin ailə üzvləri və yaxınları tərəfindən qəbul edilməyən və psixiatriya müəssisələrində qalmaq məcburiyyətində olan pasiyentlərin qəbul edilməsi üçün sosial xidmət müəssisələrində limitin artırılması.